

Наталія
Віннікова

ДИСКУРС
УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРНОЇ
ПАРОДІЇ

ББК 84(4Укр):82.09
УДК 821.161.2[82-225+82.09]
В 48

Рецензенти:

Гуляк Анатолій Борисович,
доктор філологічних наук, професор
(Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

Бондарева Олена Євгенівна,
доктор філологічних наук, професор
(Київський університет імені Бориса Грінченка)

Мейзерська Тетяна Северинівна,
доктор філологічних наук, професор
(Київський національний лінгвістичний університет)

*Рекомендовано до друку вченою радою
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол №10 від 27.11.2014 року)*

Віннікова Наталія

В 48 Дискурс української літературної пародії. – К.: Наукова думка, 2014. – 431 с.

ISBN 978-966-00-1216-15

У монографії на розлоному фактичному матеріалі комплексно осмислено процес виникнення та розвитку пародії в українській літературі XVI – початку XXI ст. Жанрові особливості пародії відрефлектовані як структурна цілісність зі сформованими закономірностями та механізмами внутрішніх процесів. Висвітлено комплекс питань, пов'язаних зі структуротвірним потенціалом цього жанру. Окремі аспекти розгорнуто на порівняльному зрізі материкової та діаспорної української літературної пародії. У науковий контекст введено чимало розпорошених текстів української літературної пародії.

Для літературознавців, викладачів, студентів-філологів, усіх, хто цікавиться проблемами української літератури.

ISBN 978-966-00-1216-15

© Наталія Віннікова, 2014

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	4
РОЗДІЛ 1. ПАРОДІЯ ЯК ТЕОРЕТИЧНА ПРОБЛЕМА: ІСТОРИКО-ГЕНЕТИЧНИЙ ПОГЛЯД	8
1.1. Пародія в літературознавчому дискурсі.....	8
1.2. Формування літературознавчої дефініції “пародія”.....	45
1.3. Засоби і прийоми пародіювання.....	73
РОЗДІЛ 2. ПАРОДІЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ: ДІАХРОННО-ТИПОЛОГІЧНИЙ ЗРІЗ У ТРАНСФОРМАЦІЯХ ФОРМОЗМІСТУ	94
2.1. Витоки давньоукраїнської пародії: проблемно-тематичні та стильові реєстри становлення жанру.....	94
2.2. Еволюція пародії в українській літературі ХІХ століття: від прийому до жанру.....	118
2.3. Розквіт літературної пародії перших десятиліть ХХ століття як результат творчих пошуків українських письменників: проблематика, жанристика, поетика.....	140
2.4. Пародія в роки Другої світової війни та повоєнний час у материковій Україні й екзилі.....	210
2.5. Здобутки і втрати пародійного жанру в 1960-80-ті роки: кордони проблемних зон, редукція стилів та жанрів.....	241
2.6. Сучасна українська літературна пародія: традиція і модифікації.....	273
РОЗДІЛ 3. ЖАНРОВИЙ ЗМІСТ ПАРОДІЇ	315
3.1. Біполярність літературної пародії.....	315
3.2. Принципи класифікації української літературної пародії.....	321
3.2.1. Полівекторність пародії за спрямованістю на об’єкт.....	321
3.2.2. Види пародії за ключовою функцією.....	384
3.3. Пародія та суміжні жанри: до проблеми розмежування.....	400
ВИСНОВКИ	443
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	456